

DEN NORSKE ADVOKATFORENING

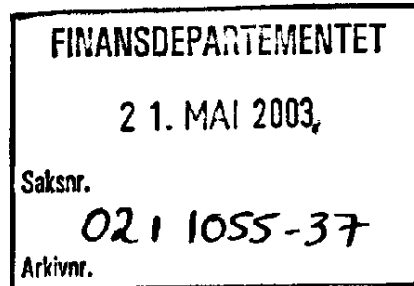
HOVEDSTYRET

Kristian Augusts gate 9, 0164 Oslo
Telefon 22 03 50 50 Telefaks 22 11 53 25

Dato: 20-05-2003

Finansdepartementet

Boks 8008 Dep.
0030 Oslo

Vår ref.: #7500v1
Deres ref.: 02/1055

HØRINGSUTTALELSE - BANKLOVKOMMISJONENS UTREDNING NR. 10 KONKURRANSE I KOLLEKTIV LIVSFORSIKRING

Vi viser til departements ekspedisjon av 5. mars 2003.

Saken har vært forelagt Advokatforeningens lovutvalg for forsikringsrett bestående av Torill Wergeland, formann, Willy Nettet, David Hilton, og Haakon Blaauw.

Utvalget har avgitt følgende uttalelse:

"Innledning

Vi ser det som positivt at det kommer spesielle lovregler for kommunale pensjonsordninger, samt at utfyllende flytteregler tas inn i Forsikringsvirksomhetsloven.

Del 1.

Lovforslagene vil til i en viss grad kunne sikre like konkurransevilkår for selskapene som tilbyr offentlig tjenstepensjonsordninger. Imidlertid må man anta at den utjevnedede premien i et utjevningsskaps fellesskap vil bli satt nær risikorett premie for den enkelte pensjonsordning. Dette tilsier at det må opprettes flere utjevningsskaps fellesskap dersom systemet med utjevningsskaps fellesskap skal kunne forventes å overleve over tid. Det samsvarer ikke med tariffpartenes krav om størst mulige utjevningsskaps fellesskap. Dette ulike synet vil fortsatt kunne begrense konkurransen innenfor det offentlige tjenstepensjonsmarkedet.

På bakgrunn av dommen i Arbeidsretten i oktober 2002 og dagens tariffbestemmelser, er vi enige i at lovverket må åpne for opprettelse av fellesordninger for å fri konkurranse. Det er likevel nødvendig at den enkelte kunde kan velge mellom individuell pensjonsordning eller deltakelse i fellesordning. Imidlertid er det vår oppfatning at fellesordninger er å ta et langt skritt tilbake i tid. Det er også sannsynlig at systemet med fellesordninger ikke vil ha varighet over mange år.

Dette lovutvalget er enig i at ordinær årspremie kan utjevnes på basis av netto alderspensjon, i tillegg til sum pensjonsgrunnlag. Dette fordi det vurderes å gi mindre utjevningsevirkninger av lønnsforskjeller, enn det utjevning på sum pensjonsgrunnlag medfører. Dette er spesielt viktig dersom en vurderer at systemet med utjevningsskaps fellesskap vil bli langvarig.

Det synes som om det i lovforslaget foreslås at administrasjonskostnadene inkluderes i

begrepet "ordinær årspremie", jfr. § 8b-5 nr. 1. jfr. også § 8b-6 nr. 1. Dersom dette medfører riktig, er det vår holdning at det er uheldig og fremkom heller ikke som noe krav ifølge dommen i Arbeidsretten. Utjevning av administrasjonskostnader mellom små og større kunder kan virke meget urimelig, og at administrasjonskostnaden antas ikke å påvirke grensekostnaden særlig.

Det er derfor vår anbefaling at administrasjonskostnader prinsipalt ikke skal utjevnes og subsidiært at det er anledning å velge om kostnadene skal beregnes individuelt eller utjevnes.

Det forutsettes også at de foreslåtte lovregler også vil gjelde kommunale foretak.

Reguleringspremie (§ 8b-6 nr. 5)

Dette lovutvalget er enige i at reguleringspremien skal beregnes og innkreves individuelt for hver enkelt pensjonsordning i fellesordningen.

Engangspremier (§ 8b-6 nr. 6)

Lovforslaget åpner for avtalefrihet slik at det skal avtales om engangspremie for ikke forsikringsbare forhold enten skal innkreves individuelt eller utjevnes.

Det er dette lovutvalgs oppfatning at her må man ha individuell tilpasning. Hvis ikke vil situasjonene bli at kundene som er nyter vil inn i et utjevningssystem og yterne vil ut. Dersom reguleringspremien blir fastsatt individuelt, er det vår oppfatning at også engangspremien må fastsettes individuelt.

Det kan heller ikke være riktig at engangspremier til dekning av førtidspensjon utjevnes over noe fellesskap

Del II Lovforslagets kapittel 8c; Flytting

Lovutvalget ser det som positivt at flytteforskriften tas inn i Forsikringsvirksomhetsloven, og at det i hovedsak vil være samme flytteregler innenfor offentlig og privat pensjonsordninger. Det er også meget positivt at det åpnes for flytting av oppsatte pensjonsrettigheter sammen med pensjonsordningen. Samme flytteregler mellom offentlige og private pensjonsordninger forutsetter imidlertid fondering av pensjonsrettighetene i Statens Pensjonskasse. Det savnes også drøftelse rundt Overføringsavtalen mellom Statens Pensjonskasse og tilsluttede selskaper.

Banklovkommissjonen forutsetter at det ikke foreligger noe grunnlag for fornyet vurdering av det prinsipielle spørsmål om alminnelig flytterett når det gjelder forsikrings- og pensjonskontrakter. Dette lovutvalget er enig at flytteretten bør opprettholdes, selv om bare Norge ser seg tjent med en slik løsning. Det bør imidlertid være mulig å frasi et seg retten til flytting, for kortere eller lengre periode, hvis dette kan gi et bedre finansresultat på pensjonsordningens midler. Det forutsettes da selvsagt et system slik at premiereservene ikke blir redusert i samme periode. Det anbefales derfor at flyttereglene bør være mer fleksible, slik at forsikringstaker får en rett til å også å velge bort flytteretten.

Dette lovutvalget er enig i at flyttereglene ikke bør utformes slik at det kan gi en flyttearbitrasje. Lovutvalget er også i enig i at flyttereglene lovfestes og at nødvendig utfylling skjer i en forskrift. Det vil innebære at alle aktører må forholde seg til lov og forskrift og ikke som i dag, at noen aktører holder seg utenfor avtaler som er etablert for å utfylle dagens flytteregler. Det kan oppstå behov for endring av flyttereglene grunnet nye produkter, men det bør ikke løses ved enkeltvedtak, men ved forskrift.

Dette lovutvalget støtter også særmerkningen når det gjelder flytting av individuelle forsikringer

og mener det er uheldig å oppheve mulighetene for et forsikrings-selskap til å beregne et seleksjonsfradrag ved flytting av en individuell pensjonsforsikring.

Gjennomgang av en del av bestemmelsene i lovutkastet:

Premiefond § 8c-1:

Flytting av premiefond er ikke omtalt i lovteksten. Premiefondsforordningen som regulerer flytting av fond inneholder ingen bestemmelser om gyldig oppsigelse, oppgjørfrister og flyttegebyr, men henviser til dagens flytteforordning.

Dette lovutvalget mener derfor at flytting av premiefond bør også reguleres i Forsikringsvirksomhetsloven.

Kollektive livrenter § 8c-1 (1) litra d:

Det kan synes som om denne bestemmelsen også skal omfatte kollektive livrenter og ber om at departementene avklarer dette. Det er dette lovutvalgs mening at kollektive livrenter ikke bør reguleres av flyttereglene.

Flytting til tilsvarende pensjonsordning: § 8c-2 (1)

Det bør defineres nærmere hva som menes med tilsvarende pensjonsordning. Med det mangfoldet av produkter som etter hvert kan tilbys, bør regelverket her være klarere.

Flytteretten § 8c-2 (2): Manglende regulering av flytting av enkeltdeknninger og premiefond:

I Lov om foretakspensjon og lov om innskuddspensjon samt Banklovkommissjonens utredning nr. 7 (NOU 2001:24) er det forutsatt at det skal skje en modularisering av de enkelte deknninger. Dette står i motsetning til utkast til flytteregler som kun omtaler pensjonsordninger jfr. §8c-2: "Et foretak som vil flytte fra sin pensjonsordning, ikke kan unnta noen bestemt del av den fra flyttingen".

Slik som situasjonen er i dag og vil bli fremover, vil ikke bare hele pensjonsordninger flytte, men det vil også skje separate flyttinger av premiefond og ytelser som alderspensjon, uførepensjon og etterlattepensjon. Ifølge Lov om foretakspensjon og lov om innskuddspensjon skal forsikrings-selskapet som leverer alderspensjon ha kontroll på at hele pensjonsordningen er innenfor skatteloven. De foreslåtte flytteregler må derfor ikke bare omfatte pensjonsordninger, men også regulere flytting av de enkelte ytelser.

Medlemmenes uttalelsesrett / informasjon til medlemmene § 8c-4:

Dagens flytteforordning regulerer medlemmenes uttalelsesrett og krav til informasjon. Hovedvekten ligger på mottakende selskap, men avgivende selskaper skal påse at forsikrings-takerens informasjon til medlemmene er korrekt og utfyllende. I lovutkastets § 8c-4 er det ikke kommet til uttrykk noe tilsvarende krav

Det er dette lovutvalgets oppfatning at uttalelsesrett og informasjonskrav før flytting må presiseres. Det bør i den sammenheng tydeliggjøres at det er mottakende selskap som har ansvaret for informasjonen, og som må ha ansvaret for at flytting skjer til tilsvarende ordning.

Uføreytelser § 8c-8:

Annet ledd:

Det foreslås at skal foretas etteroppgjør for sykemeldte som fra folketrygden tilstås rehabiliterings- og attføringspenger eller uføreytelser innen ett år etter utløpet av oppsigelsesfristen. Dette vil medføre etteroppgjør mellom forsikrings-selskapene. I mange tilfeller vil uførepensjon bli tilstått med tilbakevirkende kraft og lenge etter at den sykemeldte

flyttet. Etteroppgjør er ressurskrevende å gjennomføre, og avgivende selskap kan ikke avslutte en forsikringskontrakt som er flyttet for mange år siden. Bestemmelse som er foreslått vil ikke medføre noen forenkling av flyttereglene. Vårt prinsipale standpunkt er at det ikke foretas et etteroppgjør for sykemeldte, subsidiært at det foretas et oppgjør på flyttetidspunkt på kollektiv, ikke individuell basis, basert på erfaringstall når det gjelder hvor mange sykemeldte som blir varig uføre.

For øvrig stilles det spørsmål ved om lovutkastet og forskrifter vil klare å regulere alle forhold rundt uføreytelsene. I dag reguleres mye av dette i bransjeavtaler."

Advokatforeningen tiltrer utvalgets uttalelse.

Ærbødigst

Helge Aarseth
formann

Ketil A. Stene
generalsekretær